

14 april 1959

9/149/E/v.l.
0389.0.1

Aan de Commissie voor Kerkvernieuwing
secretariaat Westenessestraat 136
te Emmen

Mijne Heren,

Naar aanleiding van Uw verzoek rapport en advies uit te brengen aangaande de huidige toestand van het orgel in de Grote Kerk werd vanwege onze Commissie een onderzoek ingesteld.

Het onderhavige instrument is een 2 manuaals mechanisch orgel met vrij pedaal.

De dispositie is als volgt :

Hoofdmanuaal :

Quintadeen	16' (vanaf c.kl)
Frestant	8'
Gemschoorn	8'
Roerfluit	8') Groot octaaf
Octaaf	4' gecombineerd.
Fluit	4'
Quint	3'
Octaaf	2'
Cornet	5 st
Mixtuur	2-4 st
Trompet	8'

Bovenmanuaal :

Openfluit	8'
Viola di Gamba	8'
Holpijp	8'
Viool Frestant	4'
Voix Celeste	8'
Flûte d'Amour	4'
Woudfluit	2'
Sexquialter	2-3 st.

Pedaal :

Frestant	16'
Subbas	16'
Cello	8'
Koraalbas	4'

De omvang der manualen is van C groot t/m e³ gestreept octaaf
" " van het pedaal " " " " " g¹ " "

De algemene toestand van het orgel is slecht te noemen.

De windladen hebben veel windverlies. Door- en bijspraak is in hoge mate geconstateerd. Alhoewel de tractuur in het algemeen mechanisch is, zijn bepaalde delen pneumatisch (pedaal) en Man. II (striker).

0927-005-02
(ERS)

br.no.9/148/R/v.L.d.d.14 april 1959 aan de Kerkvoogdij der
Hervormde Gemeente te Emen

Hierbij is geconstateerd zowel op Man.I als op Man.II dat van "huilerij" kan worden gesproken. De tractuur op Man.I ramelt en de toetsen van Man.II hebben 1/2st te geringe diepgang. De manuaalkoppeling trekt onvoldoende door.

Het pijpwerk is een samenvoegsel van diverse makelijken. De frontpijpen en de cornet o.a. hebben overlengten. Kernsteken zijn veelvuldig aangebracht. Een deel van het pijpwerk is van sink vervaardigd, hetgeen in de orgelmakerij als een minderwaardig materiaal wordt aangemerkt.

De intonatie van het pijpwerk is slap en weinig karaktervol. Het tongwerk Trompet 8' is ten dele van sink vervaardigd. De klank is dan ook slecht.

De windvoorziening is zeer onvoldoende. Bij het accoordenspel ontstaat een grote windhonger, welke het wegzakken van het geluid veroorzaakt.

De pedaalkas is na de bouwperiode van het orgel aangebracht. Naar de aanleg van de klavieren, klavierbak en lessenaar te oordeelen is het orgel niet lang geleden hersteld.

De bovenomschreven toestand van Uw orgel is, ondanks het in wezen duurzame systeem van sleepplaten met mechanische tractuur, van dien aard dat niet alleen de technische grondslag, doch mede de totale conceptie van het muzikale deel van het orgel-gevoerd door dispositie en pijpwerk-de toets der critiek niet kunnen doorstaan.

De bepaald grote gebreken die laden, tractuur en windvoorziening vertonen stimuleren niet tot vorming van de gedachte dat restauratie tot de verantwoorde mogelijkheden zou kunnen behoren.

Wij stellen U dan ook voor dit rapport in een bespreking te Uwent, verduidelijkt aan het orgel, toe te lichten teneinde U van de werkelijke situatie op de hoogte te stellen.

Met belangstelling zien wij opgave van enige data voor een dergelijke bespreking van U tegemoet.

Hoogachtend
Namens de Orgelcommissie der
Nederl. Hervormde Kerk

G. van Lochem, administrateur